

Avdrag för bilkostnader i jordbruk

Av bitr. taxeringsintendenten Henry Edelin.

Det i Skattenytt nr 6/1955 införda kåsöret av märket S. S. i denna fråga uppfattar jag som en jordbruksfientlig plädering i största allmänhet och ej som ett sakligt taxeringsinlägg. Kåsören är kritisk mot andras "färdigsydda idéer", men från sin egen upphöjda planet vill han ej kasta skugga på någon. Själv tycks han irra omkring i det bleka månljusets diffusa värld. Den idé, varmed kåsören försöker vinna framgång, synes vara, att jordbruk icke är en rörelseliknande näring, alltså ett lagstiftningsyrkande. För min del håller jag mig till lagtolkning. Synbarligen har kåsören ringa eller ingen erfarenhet av taxeringsarbete, eftersom han saknar elementära kunskaper om de skilda skatteregler som för närvarande gäller och måste iakttagas beträffande avdragsrätt inom jordbruket och för löntagare. Hans ställningstagande blir så mycket egendomligare, som han visar sig vara medveten om Regeringsrättens nuvarande praxis. Detta är inte det enda egendomliga. Medan S. S. i ena ögonblicket betecknar Regeringsrättens ståndpunkt som oförnuftig, förklarar han i nästa ögonblick, att i stort sett ingenting torde vara att erinra emot att från fall till fall avdrag medgives för "kostnader för personbil i jordbruksdriften" (och alltså ej blott för beräknade transportkostnader). Förutsättningen för kåsörens uttalande på denna punkt måste vara att bilen — delvis — betraktas som jordbruksinventarium. Med hjälp av vilket slags akrobatik skall då byteskostnader

helt utmönstras. Om man inte vill tro, att tankemödan tillåtits utveckla sig på tankeredans bekostnad, ligger det emellertid nära till hands misstänka, att kåsören vill låta sin privata lagstiftningsidé träda i funktion vad Regeringsrätten än tycker. Uttalandet om Regeringsrätten som tes- och mytbildare röjer detta uppsåt. En helt annan sak är att utformningen av en schablontaxering kan föranleda sakliga invändningar. Enligt min mening kan en schablonmetod utgöra ett praktiskt hjälpmedel vid taxeringen på områden, där bedömning efter exakt utredning är svår eller omöjlig att åstadkomma. Numera har denna teknik till och med lagfästs på vissa specialområden. Var och en som sysslat tillräckligt mycket med jordbruks-taxering och som haft möjlighet att följa taxeringsnämndernas arbete torde vidare ifråga om jordbruksbilarna ha gjort de erfarenheterna att fullständig utredning om avgränsningen mellan levnadskostnader och utgifter i jordbruksdriften praktiskt taget aldrig står att få, att taxeringsnämnderna själva i ganska stor utsträckning utarbetat och tillämpat schabloner samt att likformigheten i bedömningarna varit synnerligen bristfällig. Med denna på verklighetens grund synnerligen fast fotade utgångspunkt finns det god anledning hoppas, att mitt förslag skall kunna tjäna även den likformighet, som bör känneteckna taxeringarna i SS:s eventuella taxeringsdistrikt. Om metoder, avdragsbeloppens storlek o. s. v. kan naturligtvis råda delade meningar. I Malmö-

hus län har tvekan rått t. ex. om marginalen vid byte bör sättas till 5—15 % av den framräknade nettokostnaden eller till 5—20 %. De av mig i min uppsats redovisade skälen för en restriktiv bedömning syntes först tala för det förra alternativet. Från flera håll har emellertid senare framhållits, att denna marginal är för snäv. Själv anser jag numera, att skalan bör ligga mellan 5—20 %. Som jag framhållit avses ju dock intet annat än att avvikelser i det enskilda fallet skall kunna göras, om särskilda omständigheter tala därför. Dit hör också, att man kan finna, att intet avdrag alls är berättigat. Här är det taxeringsnämnder-

nas förtrogenhet med de lokala förhållandena, som fäller utslaget.

Jag har i min tidigare artikel själv antytt, att jag finner starka skäl tala för att nuvarande regler ändras i den riktningen, att rätt till värdeminskningsskatt för jordbruksmaskiner införes. Jag är alltså på en punkt ense med kåsören; jag är inte heller helt nöjd. Jag kan vidare medge att utvägen att helt vägra avdrag är ett förenklingsuppdrag, en schablon, som Regeringsrätten dock ansett vara oframkomlig. Jag vill därför icke nu rekommendera den. Det må vara kåsörer förunnat.